

Revista n°14
1er semestre 2015

ARRRELS

LA REVISTA DE LES VETES

RELLEU AL PATRONAT

Va ser a les acaballes del 1980 quan un grup de prohoms del poble de Salt, encapçalats per Mn. Àngel Caldas, aleshores rector de la Parròquia de Sant Jaume de Salt, van començar a gestar el projecte que al 1991 acabaria donant lloc al naixement de la Fundació Privada Les Vetes.

La Fundació Privada Les Vetes és una entitat sense ànim de lucre que té per objecte donar atenció i assistència a les persones desvalgudes, especialment si es troben a la tercera edat, en totes les necessitats físiques i espirituals de la vida humana. El Patronat n'és l'òrgan col·legiat de govern i administració; la representa, la gestiona, n'assumeix totes les funcions necessàries per a la consecució dels fins fundacionals i treballa amb la Direcció Tècnica per portar l'entitat a les cotes més altes d'excel·lència i reconeixement.

Les Vetes va sorgir fruit de la necessitat d'oferir una atenció integral a un sector de població molt vulnerable, les persones grans dependents, i també com a resposta a un buit en quant a equipament d'aquestes característiques al municipi. Amb aquest objectiu fundacional el 12 de febrer de 1994 es va posar la primera pedra del que seria la futura residència assistida per a gent gran Les Vetes, que va obrir les seves portes a finals de desembre de 1995.

Durant aquests quasi 20 anys d'història, Les Vetes s'ha mantingut ferma en el seu esperit solidari i de proximitat, treballant sempre en pro d'aquelles persones que necessiten una atenció especial.

El passat 16 de febrer de 2015 va tenir lloc la reunió de Patronat on, després del termini establert pels Estatuts, es va donar el relleu a la Sra. Carme Carbó i Casellas, que d'ençà el 2011 havia desenvolupat el càrrec de presidenta amb diligència, constància i sentit de responsabilitat. La seva pertinença al Patronat durant 25 anys –i que desitgem que en siguin molts més– sempre serà digne d'admiració i agraïment... així com un referent per mi, en qui ha recaigut l'encàrrec per succeir-la. Em

dic David Cortals Pons, sóc Enginyer Tècnic Industrial, estic casat i tinc dues filles. Vaig néixer al mateix carrer de Les Vetes fa quatre dècades i sóc de la generació que va passar per aquesta casa quan aleshores era guarderia, atès que ma mare, com tantes altres del Veïnat, treballava a la Coma-Cros.

A principis del 2013 em van demanar de formar part del Patronat de Les Vetes, ocupant el càrrec de Secretari. Aquest dos anys llargs m'ha servit per conèixer amb més profunditat la realitat social, especialment de les persones grans institucionalitzades, així com les necessitats d'una població en procés d'envelliment cada vegada més nombrosa.

Assumeixo aquest càrrec amb il·lusió i la ferma convicció que el treball en equip dóna els millors fruits. Tenim per endavant una etapa de grans reptes que ens han de portar a la millora de la qualitat de vida de les persones ateses, així com l'objectiu d'ampliar els serveis que s'estan oferint. Cal impulsar la Residència Les Vetes a millorar en tots aquells aspectes possibles, consolidant la feina ben feta, cercant nous horitzons en benefici de la gent gran i treballar en la construcció d'una entitat que pugui donar resposta a les demandes canviants de la societat.

Us animo a que ens acompanyeu en aquest nou projecte i em poso a la vostra disposició per tot allò que pugueu necessitar. Estic convençut que entre tots farem créixer Les Vetes.

David Cortals Pons

COMPARTIDES: LES ALEGRIES ES MULTIPLIQUEN I LES PENES ES DIVIDEIXEN

En la present edició no hem volgut deixar de fer menció a un projecte que impulsa Càritas i que es porta a terme a diferents residències de persones grans a Girona i Salt. S'anomena **"Apadrina un avi"** i neix degut a la voluntat de pal·liar les situacions d'aïllament en les que es poden trobar les persones que pertanyen a un col·lectiu sovint no gaire visible: les persones grans institucionalitzades.

Durant el curs escolar es faciliten espais de relació dels joves amb els grans, amb la intenció que es puguin intercanviar experiències d'ambdues bandes, on pren importància el fet de compartir un espai on recordar i compartir la història vital de la persona gran, les inquietuds dels joves o simplement una estona de joc i divertiment.

La iniciativa aporta clarament múltiples beneficis a diferents nivells: afavoreix un espai de relació entre persones que estan en diferents moments vitals, possibilita l'intercanvi d'experiències i aprenentatges mutus, facilita el contacte amb persones diferents a les habituals i amb diferents trajectòries vitals... Per citar-ne només alguns d'entre molts.

Des de la vessant personal i professional és senzill identificar diversos avantatges, però allò realment important és que prengui importància i valor pels veritables protagonistes del projecte, els joves i les persones grans.

En aquest sentit en l'edició d'enguany els participants de les diferents edats, han pogut gaudir d'una experiència doblement enriquidora fruit de la relació i vinculació que han estat capaços d'establir. Alguns dels joves que hi van participar ho valoren així:

"He pogut conèixer com era la vida abans i les anècdotes i aventures de moltes persones, en especial un home amb qui vam passar molt bones tardes i vam debatre sobre molts temes, el nostre estimat músic Manuel".

La valoració de l'experiència que en fa la persona gran, no menys positiva:

"...conocerse, charlar un rato, les contaba historietas y la juventud lo agradecía... Lo pasamos bien y estoy muy contento del detalle que han tenido conmigo, son muy buenas muchachas y muy cariñosas, esta tarde he hablado con ellas."

I potser sense ser-ne del tot conscients, aquests joves no només han fet una devolució afectuosa i sincera a la persona gran del que ha suposat conèixer-se, sinó que a més a més, el seu context més proper, en aquest cas la seva filla, també ho ha pogut compartir. Ella afirma:

"El otro día nos sentamos con mi padre y los dos nos emocionamos leyendo el álbum, que detalle más bonito"

Experiències com aquestes posen de relleu la qualitat humana, els beneficis mutus de compartir i la importància de comptar amb joves implicats amb la comunitat. Al mateix temps, contribueix a que, des de Les Vetes, puguem estar oberts i connectats a la vida al poble, facilitant que pugui convertir-se en una casa de totes les persones que hi viuen, on sigui fàcil i natural donar continuïtat i potenciar els espais de relació de la persona que hi ingressa.

I com tot bon punt i seguit, Càritas va organitzar una festa de cloenda on tots els participants i familiars van poder conèixer experiències portades a terme en altres centres residencials, compartir i rememorar les seves en una jornada festiva i amenitzada per pallassos, actuacions musicals, mims i berenar inclòs.

Volem agrair a Càritas els esforços per facilitar el seguiment i bon funcionament del projecte i a tots aquells qui, d'una manera o altra, s'hi impliquen: voluntaris, mestres, formadors, professionals de la residència, familiars... I evidentment a les estrelles del projecte, tan joves com grans, que no perden les ganes i l'interès en compartir i seguir aprenent junts cada dia.

Des de Les Vetes continuarem posant el nostre granet de sorra per tal de contribuir a la continuïtat i millora de projectes que, com aquest, permet que cada any puguem gaudir de noves experiències.

Alba Tarrés Bosch
Psicòloga Col. 19251

IV CURSA POPULAR LES VETES

La Fundació Les Vetes havia d'acollir el passat 21 de març la IV edició de la Cursa Popular les Vetes, però una forta llevantada va obligar a suspendre la cursa i aplaçar-la pel dia 11 d'abril.

Amb aquest canvi de data sabíem que perjudicariem l'assistència a l'esdeveniment ja que, l'endemà, hi havia una de les curses populars més multitudinàries del calendari gironí (la Cursa d'Esports Parra), però no hi havia cap altra opció així que, en absència d'alternativa, ens vam plantar al dia 11 amb l'objectiu que, fóssim els que fóssim, aniríem a passar-nos-ho el màxim de bé possible.

Enguany estrenàvem nou recorregut per la modalitat dels 10Km. El circuit transcorria per un terreny més pedregós, per corriols poc habituals de les Deveses de Salt, travessava llengües de fang i es convertia així en un traçat més tècnic.

A les 10 en punt del matí es va donar el tret de sortida i els prop de 150 participants van començar la cursa. No havíem tingut ni temps d'acabar de desmuntar la taula d'inscripcions per posar els entrepans que ja arribaven els primers corredors de la cursa de 5km.

Jordi Carreras Colomé (Tapi, pels amics) amb un temps de 21' 40" es classificava en primera posició, seguit de David Balldosera 22'52" i trepitjant-li els talons, el tercer clas-

sificat masculí David Valencia Buixeda, amb un temps de 22'59".

Pel que fa a la categoria femenina de 5km les guanyadores van ser: Mun Bau Sola (33' 19"), Nuri Planas Millet (35'01") i Mª Gràcia Cornellà Font (40' 26").

El pòdium dels 10km en categoria masculina va ser per:

Jordi Rabionet (40'13")
Bruno Lopez Santos (40'18")
Sergi Navas Castillo (40'30")

I en categoria femenina les corredores Rosa Matamala Vidal (44'17'') i Cristina Vilarnau Compte (44'17'') van creuar pràcticament juntes la línia de meta, tot i que la primera posició va ser per la Rosa. Sònia Colls Martínez (48'19'') va entrar en tercera posició.

Les impressions dels corredors eren bones i valoraven molt positivament totes les novetats que aquesta IV edició oferia: nou circuit nous espònsors, sorteig de premis entre els dorsals, temps cronometrat, fotògraf oficial

de la cursa i obsequi original per tots els participants (una bossa per portar les bambes), a part d'un bon entrepà a l'arribada. Amb el mateix entusiasme en què vam concloure la cursa comencem ja a treballar per la propera edició de l'any vinent.

Agraïment a tots els voluntaris que treballen de valent per fer possible, any rere any, aquest esdeveniment. I molt especialment a Jose Pérez Martínez, que no té mai un no per nosaltres; ell va ser l'autor del fantàstic cartell i de trencar-se les banyes per trobar un nou circuit que fes més atractiva la cursa.

GRÀCIES!!

Àngels Teixidor

RECULL D'ACTIVITATS JUNY 2015

De nou, iniciem amb moltes ganes el recull d'activitats d'aquest primer semestre 2015. Què us sembla si fem cinc cèntims d'on vam acabar la última revista? Us en recordeu del dinar de germanor? La famosa Llentiada de Les Vetes i la magnífica fideuà? Doncs, sí!! És aquí on vam acabar l'últim recull d'activitats.

Així que continuem....! El Nadal a Les Vetes va ser autèntic i perfecte. Al taller de manualitats, vam fer estrelletes de decoració per les taules del menjador, les postals de Nadal pels residents i, a més a més, uns posa-tovallons del Papa Noel per cada un dels nostres residents perquè tothom pogués celebrar enèrgicament el Nadal a Les Vetes.

Arribant el dia 24 de desembre, no ens vam quedar curts i vam fer doble "ració": l'obra de teatre "els pastorets" i el tió. Va ser una de les nits més màgiques de l'any on tothom va poder gaudir en directe dels esdeveniments de Nadal més importants per a tothom. Els Pastorets, com tothom sap, són les representacions nadalenques per excel·lència, per això, tothom estava molt concentrat en l'obra de teatre per endevinar qui era en Josep i la Maria i els demés pastors. Magnífic dia, sens dubte, per tornar-ho a repetir de nou aquest any.

Acabant el Nadal, no podem deixar-vos d'explicar el dia que vam rebre, de la mà d'en Jaume Català, els Reis Mags a Les Vetes. Tenim la gran sort que ens venen a veure cada any i no se'ns oblidia! Segurament serà perquè ens portem tan i tan bé que els Reis Mags

prefereixen visitar-nos a nosaltres primer. No van venir sols, sinó que van venir amb uns músics que portaven guitarres i feien xerinola tot cantant tots junts les cançons de Nadal. Ens ho vam passar tan bé que els esperem amb els braços ben oberts aquest proper Nadal.

El dia 4 de febrer, ens vam aixecar molt llaminers i vam dedicar el matí a fer la massa de galetes i, amb els diferents motllos, vam fer diverses formes originals que van donar un toc més graciós a les famoses estrelletes de vainilla. Delicioses i autèntiques que no en va quedar ni una!

El mes de febrer també va tocar disfressar-nos de pallasso!! El Carnestoltes, els dies més esbojarrats i divertits de l'any, a Les Vetes ens vam permetre el luxe de fer coses que no es fan durant la resta de l'any. Vam tenir molta feina fent corbates vermelles de paper, ornaments, barrets, etc.

A més a més, també vam poder degustar la famosa coca de llardons organitzada en el taller de cuina i dirigida per la Rosa Junquera, la nostra experta culinària en els tallers de cuina. Pel Dijous Llarder nosaltres vam tenir el plaer de menjar dos coques de llardons casolanes i ens faltaven mans per acabar-les. En definitiva, unes delicioses coques.

Els dies gaudits durant van acabar amb el Dimecres de Cendra, dia en que es dóna pas a la Vella Quaresma. A la residència, vam pintar tres Velles Quaresmes (una per cada planta) així tothom va poder gaudir des del Dijous Gras fins el Dimecres de Cendra.

La Coral Tribana sempre ens deixen amb la boca ben oberta de les seves grans actuacions. Van venir a visitar-nos de nou el dia 14 de març a les 16h de la tarda. Tot un plaer tornar-nos a retrobar. Des de Les Vetes, els hi agraïm de tot cor per omplir-nos de vitalitat amb les seves veus.

Preparant la primavera a Les Vetes, vam fer un mural ben gran a l'entrada de la residència. En el taller de manualitats i de creació artística, vam estar durant dos setmanes per poder-lo acabar. Vam dibuixar un magnífic arc de Sant Martí amb les plantilles de les mans dels residents, entre moltes altres coses, i vam utilitzar material reciclat per fer les flors de primavera pel mural.

Si heu vingut a la residència, l'heu vist no més d'entrar perquè amb els colors vius i la magnitud del mural, és difícil no haver parat atenció.

A veure quin serà el següent mural que treballarem a l'aula, no en tinc cap dubte que tampoc passarà desapercebut.

Arriba el Sant Jordi, el dia dels enamorats a Catalunya. Com altres anys, vam vendre roses, punts de llibres i fermalls de roses. Aquest any va ser tot un èxit, es va vendre tot el que vam fer en el taller de manualitats amb els residents. Vam tenir una feina enorme, perquè aquest any les roses han sigut més complicades de fer, a més a més, les vam fer de diversos colors (retallar, pintar, moldejar, enganxar, etc.). Tot una feina, però la recompensa va ser molt positiva.

A la residència, vam tenir diverses visites també. Una d'elles va ser la dels Salesians Sant Jordi PES Girona, un grup de 20 d'adolescents de Centres Oberts dels barris de Can Gibert del Pla i de Sta. Eugènia que van venir a entregar als avis una rosa que ells i elles mateixos/es havien confeccionat.

LES VETES PORTES ENDINS

Una experiència extraordinàriament positiva, fomentant valors, empatia, resiliència i solidaritat, compartint una estona d'allò més excepcional.

Hem d'agrair amb profunditat a totes les escoles que cada any ens venen a veure, ens canten cançons i ens reciten poemes. Sempre els rebem amb els braços ben oberts perquè l'energia que ens porten, la vitalitat i les ganes de demostrar-nos tot el que saben, ens deixen boca-badats. Agraïm de nou l'Escola Pompeu Fabra, l'Escola El Veïnat, l'Escola Arrels, l'Escola PIA, el Col·legi Vilagran i Les Dominiques. Des de Les Vetes, un profund agraïment a tots els alumnes i professors.

Comença el bon temps, la temperatura perfecta per treure'n profit del nostre jardí de casa. I així ho fem, amb una nova activitat de l'any: utilitzem pneumàtics com a testos per decorar el nostre jardí. A principis de maig, ens vam reunir tots al pati, per pintar de coloraines els pneumàtics. Uns quants dies ens va costar acabar l'activitat, però quan van estar secs i a punt, els vam penjar a punt per posar-hi les flors que més agradi als avis. Vam donar un toc més dinàmic i enèrgic en el jardí.

Aquest estiu, entre el Sant Joan, el Sant Jaume, Santa Maria i els tallers que es puguin fer a fora, l'aprofitarem al màxim.

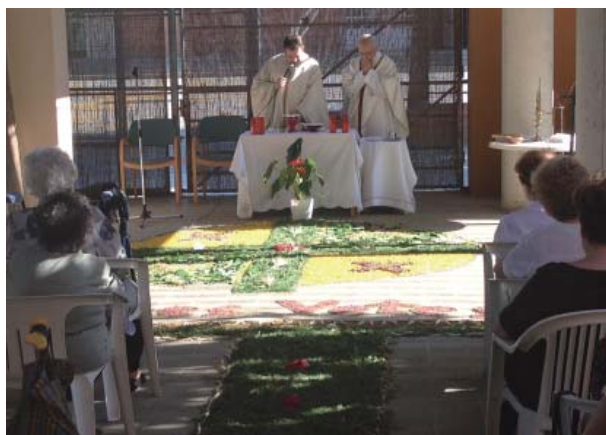
Amb això, també m'agradaria explicar-vos un nou taller que començarem a iniciar-lo aquest estiu juntament amb la Rosa Junquera. Un

taller d'estimulació sensorial. Perquè us en feu una idea, utilitzarem plantes, fruites, sons, diferents textures, i oferirem activitats lúdiques que potenciïn l'ús dels sentits. Creiem que pot ser un taller molt interessant per potenciar la creativitat i treballant habilitats i destreses manuals amb els avis.

Cada vegada que realitzem el taller, a la residència hi hauran cartells penjats per tal que vingueu a visitar-nos i a veure com fer el taller. Us hi esperem encantats!

Com cada any, Corpus Christi ha arribat a Les Vetes per tal de celebrar l'Eucaristia. La catifa de flors va ser espectacular, plena de ginesta, xiprer, flors de tarongers, estigues, entre moltes altres. Per la tarda, Mossèn Àngel va cerimoniar una missa d'allò més gloriosa juntament amb tots els residents i els familiars que volguessin ser participants d'aquest acte esplendorós.

Activem el mes de juny amb el Sant Joan, la Festa Apadrinar a un Avi i l'actuació de sevillanes a càrrec de la "Maria Burdaló y sus flamencas" que ens va deixar a tots sorpresos. El seu ball, l'alegria que portaven i la música flamenca ens va meravellar la tarda del dissabte.

Vam gaudir d'una bona actuació a càrrec d'artistes professionals, que les tornarem esperar amb els braços ben oberts.

Per la festa de Sant Joan, vam preparar uns petards de decoració que es van penjar per tota la residència per tal de donar un ambient màgic per la nit de la revetlla. A més a més, teníem les pinyates i els petards per fer-ho tot més autèntic i poder viure una tarda meravellosa, tot menjant la coca de Sant Joan.

Us acabarem d'explicar aquesta festa i molt més al pròxim número de la revista Les Vetes. No us ho perdeu!! Que passeu un agradable estiu de tot cor. Endavant amb Les Vetes!!

Sabina Masó Guix
Educatore Social

PATCHWORK TEIXITS
MERCERIA FILS LLANES
PUNT DE CREU CORTINES
CATIFES ESTELADES SENYERES
LLENÇOLS NÒRDICS
PROTECTOR MATALASSOS
TAPISERIA DECORACIÓ
LLISTES DE NAIXEMENT
ALTA COSTURA REGALS
... I moltes coses més

TEIXITS Agell

- Més de 400m de botigal
- Pàrquing per a clients darrera la botiga (c/ Josep M. Segarra)
- Més de 50 anys al vostre servei
- Més de 3000 robes de patchwork

De Salt a
tot Catalunya !!

Visita la nostra botiga online www.teixitsagell.com

C/ Major, 7 Salt (GIRONA) Tel. 972 231 372 info@teixitsagell.com

QUÈ HI HA A CANET DE MAR?

Pregunteu-ho als usuaris de la Residència Les Vetes, que el passat divendres 9 de maig, van passar-hi el dia, després de travessar, per l'autovia que va de Tordera fins a Barcelona, els contraforts muntanyosos que separen les plantacions de maduixes sembrades al llarg dels pobles del Maresme i el mar. El mar, de lluny i d'aprop, sempre al·lucina.

Però el dia, a partir de l'arribada a Canet, va girar entorn del Santuari de la Misericòrdia. Un Santuari immens, que corona la ciutat, amb una imatge de la Verge de mida natural, Patrona d'aquests pobles que van des de Tordera fins a Badalona.

Les Vetes, com ja és costum indispensable, fa cada any una sortida que s'anomena "*Excursió- Romeria*", perquè té aquesta voluntat d'unir les dues intencions: esbravar el cos i esbravar l'ànima. Ja hem tastat les romeries de la Mare de Déu el Collell (que també va ser un palmarès esportiu per les nostres Auxiliars, que feien de tren de rodalies traginant cadires de roda per una pendent de 15 graus), la de la Verge de Cruïlles (recentment robada i desapareguda), la Verge de Sant Feliu de Pallerols (la imatge de Maria de la famosa abadia de Vilabertran) i la inoblidable romeria al Santuari de la Mare de Déu dels Àngels (que es veu des d'algunes finestres de Les Vetes amb una precisió meridiana, que ens fa pròxima la companyia de la Verge).

I enguany, precisament l'any en que el Papa Francesc ha publicat la Butlla de l'Any de la Misericòrdia, que durarà des de la festa de la Immaculada de 2015 fins a l'últim diumenge d'octubre de l'any 2016 (festa de Crist Rei), la nostra romeria s'ha centrat en el misteri més commovedor i més entusiasta de la nostra fe: la Misericòrdia de Déu.

Església d'anomenada, la Misericòrdia de Canet de Mar és un clar exemple del neogòtic català i també trobem el restaurant contigu dissenyat pel gran Mestre del modernisme, l'arquitecte Puig i Cadafalch. Tot s'unia per l'admiració.

Però hi algunes coses que ens van marcar en

aquesta estada breu, intensa i tranquil·la a Canet: l'adonar-se que el "jovent" de vuitanta i pic d'anys s'obria a l'esperança de sentir-se estimats, follament estimats per un Déu; que aquesta folia és real, actual, present, activa, regeneradora; que Les Vetes són diferents quan un impuls d'Amor apuntala i il·lumina la nostra vellesa; que val la pena viure i morir vells, estimant, compromesos, des dels nostres ossos adolorits, a somriure, a pregar, a tractar la Mare de Misericòrdia que no vetlla només des de Canet de Mar.

Compromesos a estimar, agrair, cooperar amb les altres Vetes que no són els usuaris, sinó, tots i totes els que han après a servir amb tendresa i eficàcia i que, des del lloc que ocupen, cada dia fan possible una part de la Misericòrdia.

Les romeries de maig ens ajuden a entendre més bé com han de ser Les Vetes per dins, segons el seu esperit fundacional.

Mossèn Àngel Caldas

EL MERCAT COM A EINA TERAPÈUTICA

Els dimecres de cada setmana, des del servei de teràpia ocupacional i fisioteràpia, es realitzen sortides al mercat de Salt. Aquesta activitat té com a finalitat la participació activa dels residents dins de la comunitat on viuen. L'àmbit de la teràpia ocupacional es basa en l'interès de les habilitats de l'ésser humà en involucrar-se en les activitats quotidianes.

L'objectiu principal de la intervenció de la teràpia ocupacional és involucrar-se en una ocupació en un entorn per estar actiu. El compromís amb una ocupació es veu com un suport natural i dirigit a la participació en un entorn.

El fet de sortir a passejar implica desenvolupar diferents habilitats com ara:

-Habilitats motores: s'observa la mobilitat de la persona o la mobilització dels objectes per portar a la fi l'activitat. S'inclouen accions com la postura, la mobilitat del cos, la coordinació, força, esforç i energia.

-Habilitats de processament: fa referència a accions seqüenciades en el temps d'una forma lògica, mitjançant la selecció i l'ús d'eines i materials apropiats per realitzar l'activitat. S'inclouen les accions per mantenir l'atenció en la tasca, escollir i organitzar els objectes en l'espai, i també com s'inicia i s'acaba els passos durant la realització de la tasca.

-Habilitats de comunicació i interacció: es refereix a la transmissió de interaccions i necessitats i la coordinació de la interacció social. Aquestes habilitats inclouen el fer gestos, tenir contacte físic amb altres persones, parlar, ser assertiu, participar i col·laborar amb els altres.

Les Activitats Instrumentals de la Vida Diària (AIVD) són activitats orientades cap a la interacció amb el medi que són sovint complexes i que generalment són opcionals de fer, és a dir, es poden delegar a altres persones.

Dins d'aquestes activitats el terapeuta ocupacional observa i facilita l'ús de sistemes de comunicació, la mobilitat en la comunitat, el maneig dels diners, procediments de seguretat i respostes d'emergència i anar a comprar. La realització d'aquesta activitat ens ha fet veure la necessitat que tenen els residents per interactuar amb l'entorn donat que esperen amb entusiasme aquesta sortida.

A la sortida, també s'aprofita per anar al supermercat a comprar queviures que necessiten o altres com per exemple mitges, sabates, piles, etc.

La finalitat primordial dels professionals és que els residents mantinguin les activitats significatives i la participació en la comunitat, en mesura del possible, i facilitar-li les activitats per tal de que es mantinguin actius i auto realitzats amb ells mateixos.

Cristina Rodríguez Masó
Terapeuta Ocupacional

LES VOLUNTATS ANTICIPADES

Per nosaltres, els professionals que treballem en l'àmbit de la gent gran és important tenir present que, entre altres aspectes com poden ser la solitud, la malaltia, el canvi que suposa passar de viure a casa seva a viure a la residència, adaptar-se a una nova situació i ambient, etc. també és sobre tot, la última etapa de la vida a prop de la mort, un lloc que sovint per la seva complexitat demana molta sensibilitat i respecte.

I des d'aquest punt de vista se'ns presenta l'oportunitat d'ajudar, comprendre i atendre a persones que es troben en aquesta etapa més vulnerable i en el seu últim tram vital. Per poder desenvolupar aquesta tasca ens ajuda entendre els valors que formen part d'aquest moment, però no només els nostres valors com a centre residencial si no els valors de cadascú de forma personal i única. És molt important fer un acompanyament atenent a cada persona i cada situació d'una forma personalitzada evitant el dolor i combatent el patiment que pot causar trobar-se en el procés final de la vida.

L'avançament tecnològic a nivell mèdic al llarg dels últims anys ha fet possible perllongar significativament la vida de la persona malalta. Encara que en alguns casos estar connectat a una màquina retardant el moment de la mort no arriba a tenir gaire sentit i ens preguntem fins on ha d'arribar la medicina per retenir aquesta vida que per naturalesa s'acaba. Cal reflexionar detingudament si no seria més apropiat acabar amb més qualitat i mitigar el patiment. També cal ser clars que no es tracta en absolut d'oblidar l'obligació moral que tenim com a éssers de Déu de voler viure, però és important analitzar detalladament si els tractaments terapèutics són proporcionals al nivell de millora que presenten, llavors entendrem que la renúncia a mitjans desproporcionats no vol dir suïcidi o eutanàsia, sinó que expressa acceptar la mort com a condició humana.

És clara la demanda per part de la nostra societat cap al sistema sanitari, incloent els professionals de l'àmbit que intervenen en

aquest procés del final de la vida, on es reclama ajudar a morir dignament, per morir bé.

A Les Vetes es comença aquesta atenció donant a conèixer el document de les últimes voluntats (DVA). Es tracta d'informar d'aquest document a la persona que ingressa i té capacitat plena, explicant que és un dret que li permet deixar per escrit com vol ser atès en cas que per diferents circumstàncies perdi la capacitat per poder participar en les decisions importants, o com vol ser tractat en els últims moments de la vida.

L'article 8.1 de la nova Llei 21/2000 del Parlament de Catalunya, descriu el DVA com un document que va dirigit especialment al metge responsable i on la persona, en la seva majoria d'edat, de forma lliure i amb facultat suficient, expressa allò que vol que es tingui en compte quan les circumstàncies no li permetin expressar la seva voluntat. Junt amb aquest document la persona també pot anomenar un representant. El representant farà la funció d'interlocutor en cas que hi hagi possible discussió per interpretar les instruccions que hi consten. Quan la persona redacta el DVA ho pot fer davant de tres testimonis, amb el requisit que dos no poden ser familiars de la persona o tenir-hi relació patrimonial. També si es desitja, el DVA és pot fer davant de notari.

Alguns dels deures que tenim els professionals davant el DVA, és en primer lloc informar als residents sobre el dret que tenen a poder fer aquest document i explicar-los de quina manera els pot beneficiar en cas que fos necessari recórrer-hi; ajudar al resident a redactar el document, per mirar que la persona pugui expressar de forma clara i entenedora la seva voluntat; fer-nos responsables de que el document quedi actualitzat fent les renovacions pertinents, en cas que calgui, perquè s'adapti sempre a la situació real actual; entrar per registre el document perquè consti en la base de dades del sistema sanitari; i per últim recórrer al Comitè d'Ètica Assistencial en casos on hi pot haver discrepància d'interpretació del redactat.

Els professionals que treballem a Les Vetes i som responsables de donar a conèixer aquest procediment, entenem aquest procés com un procés natural i prenem consciència de la seva importància per poder-lo tractar amb tot el respecte i la serietat que li correspon. El nostre repte és, per tant, poder donar a conèixer aquest document a totes aquelles persones amb plena capacitat i competència, conèixer i fer respectar les prioritats i voluntats que en ell s'expressa i acollir el dret a decidir de cada resident, ja que sabem que la persona quan opta per recórrer a DVA no és només una persona que pot patir una malaltia, si no que més enllà d'aquest aspecte, és una persona que té uns valors i unes necessitats que mereixen ser escoltades i ateses.

Un concepte que ve lligat al que comentem en aquest article és el consentiment informat, es tracta d'un concepte molt rellevant ja que no es permet actuar sobre una persona, encara que estigui malalta, sense el seu consentiment, tot i que el propòsit sigui salvar-li la vida o fins i tot millorar-ne la seva qualitat. Si aquesta persona té capacitat competent per decidir no es pot decidir per ella. Així ho manifesta la Declaració Universal de Bioètica i Drets Humans (2005), també es declaren els drets a l'autonomia i a la informació del pacient en el Parlament de Catalunya a la llei (21/2000).

Comprendre aquesta complexitat d'aplicació és bàsic per tal de prendre les decisions correctes i poder fer front a les possibles dificultats que sovint es presenten. Per exemple, és un fet de bona pràctica respectar el no consentiment d'una persona malalta al subministrament de tractament per allargar-li la vida. No pot haver-hi objecció dels professionals si així ell ho ha decidit estant en les seves plenes facultats. La bona pràctica també implica poder reconèixer més enllà del que la persona deixa per escrit, cal estar atén a les demandes que es fan més difícils per por, dubtes o debilitats i facilitar un espai perquè també puguin ser expressades.

És la nostra tasca, conjuntament amb la rela-

ció clínica, la de tenir en compta l'autonomia de la persona i el dret a decidir per tal que pugui expressar la seva voluntat en tot el que per ella sigui important. Els professionals ens assegurarem que la persona quan expressa les seves voluntats sigui coherent i clara, i que estigui completament lúcida per fer-ho, promovent els principis de la bioètica, concretament el principi de beneficència que parla de l'obligació de prevenir i minimitzar els danys de la persona malalta per tal de fer el bé i beneficiar-la. És important destacar dins aquest principi el deure d'ajudar als altres passant, fins i tot per sobre dels propis interessos personals.

En la nostra societat es pensa en la mort quan la vida ens obliga a fer-ho però jo personalment, penso que la mort forma part també de la vida. Déu ens ha donat la vida per estimar-la i respectar-la i també serem cridats a morir, per tant és la nostra obligació fer aquest trajecte conscients d'aquest regal tan gran.

Íngrid Sánchez Alcaraz
Treballadora Social Col.8913

INSTAL·LACIONS, REPARACIÓ I MANTENIMENT D'ELECTRICITAT, FONTANERIA, GAS I CALEFACCIÓ

 Rabassedas-Surós, S.L.
PROJECTES I ESTUDIS D'ESTALVI ENERGÈTICS

fenienergía
EMPRESA DELEGADA

Molí, 64-68 - Tel.972 46 02 56 - Fax 972 46 47 79 - 17244 Cassà de la Selva (Girona)
rabassedasassuros@gmail.com

DIARIO DE UN GABATCH EN LA RESIDENCIA LES VETES

Una de las cosas más extraña de nuestra época es la falta de comunicación que parece haber entre las distintas generaciones. Hoy más que nunca, un mundo parece separar los hijos de los padres y una galaxia los nietos de los abuelos. Sin embargo, si uno consigue acordarse bien de su niñez podrá constatar que lo que acabo de decir es falso. En efecto, durante la primera etapa de la vida, antes de que el niño termine su formación educativa y social, la relación que consigue establecer con los ancianos que le rodea es quizás una de las más concretas y profundas.

Hablando de este tema con un residente, me enseñó un dicho: “criatura nacemos, criatura nos volvemos” y es cierto que algo hace que los mayores se parezcan a los niños, que más allá del sufrimiento, mas allá de las cicatrices, mas allá a veces de un pasado de vida difícil, en cada anciano se revela una espontaneidad, algo sincero, una verdad...que contrasta con la máscara habitual de las personas adultas.

En mi caso, mi abuela tuvo un papel determinante en mi futuro, ya que fue el desencadenante. Empecé dándole un masajito a la pierna que le dolía, y así empezó mi vocación como fisioterapeuta.

Si miran mi nombre y apellido verán que no son especialmente locales, y no es una casualidad, porque si miran también el nombre y apellido de la mayoría de los estudiantes que vinieron a hacer sus prácticas de fisioterapia aquí verán que son de tipo gabatcho.

EUSES, la Escuela Universitaria de la Salud y el Deporte, donde se estudia entre otras carreras la fisioterapia, está llena de franceses. Quisiera explicarles porqué. Aparte de hablarles de la calidad de vida de vuestro país, de la belleza de Girona, de la naturaleza maravillosa que rodea esta ciudad, les diré de un tono pragmático, que es

mucho más fácil entrar en esta escuela que en Francia. No que el nivel de la formación sea inferior, pero para hacer este tipo de estudios en Francia hay que pasar un concurso, del cual solo un 2% consiguen entrar, lo que, tenemos que admitir, es muy poco. Así que es muy difícil llegar a entrar a la carrera de Fisioterapia, con un límite de presentarse a esa prueba de dos veces en la vida.

Entonces, para los que tienen una mente aventurera, que quieran viajar, que no tengan la mentalidad de competición o que realmente quieren ser fisioterapeutas y no consigan entrar en las escuelas de Francia, la posibilidad de venir a Girona es interesante.

Mucha gente me pregunta si quiero volver a Francia una vez tenga mis estudios acabados, en general doy la respuesta que dependerá de las oportunidades. Lo que personalmente busco yo, es encontrar una actividad que me motive y me apasione.

Una de las cosas que me gustó mucho al llegar a Les Vetes fue la buena concordia entre todos los trabajadores y el respeto que vi hacia los pacientes. Esas cualidades no las encuentras, al menos en las residencias que conozco yo en Francia. Yo me sentí personalmente muy bien recibido en esta casa por todo el mundo sin excepción y quería aprovechar este artículo para expresar mi satisfacción por haber estado con vosotros y decir

que he tenido relaciones muy instructivas con cada uno, sin distinción de estatus: residentes, auxiliares, dirección, cocineras, enfermeras, personal de limpieza, equipo técnico, sacerdote ... tuve la gran oportunidad de hablar con cada uno de ellos.

Deseo que este estado de ánimo siga así y persista la motivación de la casa, que la gente no dude de la calidad de su trabajo y que sigan en una dinámica creativa, donde el proceso de envejecimiento esté visto como un nuevo descubrimiento más que como una decadencia.

Je vous souhaite du bonheur, de l'amour et du courage.

Charles Salvaing

Alumno de prácticas del Grado en Fisioterapia
EUSES. Centre adscrit a la UdG

LA MEVA EXPERIÈNCIA COM A TUTORA DE PRÀCTIQUES

Des de que vaig finalitzar la carrera de fisioterapeuta que he estat en contacte amb la Universitat i amb el món docent.

A Girona no hi havien gaires centres de rehabilitació per acollir als estudiants de pràctiques procedents de l'EUSES, centre adscrit a la UdG que va obrir les seves portes l'any 2005, així que, de seguida que la Universitat ens ho va proposar, vam acceptar signar el conveni de col·laboració.

Recordo un dels primers estudiants francesos que vaig tenir, en Vincent. Venia de la Illa Reunion, prop de Madagascar!! Jo recordo de dir-li "d'on? D'allà on les tortugues gal·lapagos?" i per rematar-ho el batxiller el va fer a Austràlia...encara hi tinc contacte amb ell. Després van venir altres alumnes procedents de ciutats una mica més properes a Catalunya: Perpinyà, Montpeller, Ribesaltes, Toulouse... L'any vinent esperem a sis alumnes de pràctiques, normalment son quatre o cinc per curs.

Ens Charles ja plega, després d'un mes i mig fent pràctiques a Les Vetes. Com molts altres, ha estat a l'altura del que s'esperava i potser millor, ja que s'ha interessat per tot,

no només en la geriatria, sinó el funcionament, les directrius, els fonaments... i tot allò que envolta la Residència i Fundació Les Vetes.

Per mi és una gran oportunitat tenir alumnes, ja que m'obliga a reciclar-me constantment per estar a l'ordre del dia de tot el relatiu al món de la fisioteràpia i en especial de la geriatria, i també és una motivació personal ja que estàs formant a un futur professional.

Pels residents no deixa de ser una novetat i solen aprofitar per fer-se tot el que el noi de pràctiques estigui disposat a fer. Sempre intento que els que venen a aprendre es puguin dedicar més a aquells residents que més ho necessiten. La nostra professió s'aprèn tocant, coneixent, a base d'experiència, repetició... però mai mirant. Per guanyar seguretat en el que es fa, cal practicar.

Ah! Sabeu que vol dir gabatch? Vol dir estrany, foraster. Fins aviat.

Rosa Muñoz Llanes
Fisioterapeuta

HISTÒRIES ÚNIQUES

Josefina Loriz va néixer a Barcelona l'any 1931, però la major part de la seva vida la va passar a Caldes de Malavella. La seva afició de jove era anar a ballar amb el seu home, s'ho passaven molt bé i els agradava molt anar a totes les festes majors.

La Josefina va treballar durant més de 23 anys al Balneari Prats de Caldes, fins que es va jubilar. Feia de governanta i se'n cuidava de tot: les

habitacions, la bugaderia, la planxa. Per les tardes també hi anava, i cosia tot el que calgués, inclús roba dels clients. Coneixia a tots, i hi tenia molt bona relació, és per això que si hi havia qualsevol incidència, sempre

la buscaven, tots li tenien molta confiança. Ha treballat molt i no va fallar mai a la feina. Recorda que una vegada es va regirar el peu i l'encarregat l'anava a buscar amb cotxe i la portava cap al Balneari i amb el peu regirat seguia treballant.

Com a anècdota m'explica que al Balneari sempre li deien que només li faltaven els patinets perquè tot el dia anava amunt i avall per controlar que tot estigues en ordre i apunt, ja que hi havia moltíssima feina.

Quan va arribar el moment de jubilar-se li van fer una festa de "despedida" amb tots els treballadors, que l'estimaven molt i amb els que tenia molt bona relació, i també van convidar la família... un dia especial i emotiu per tancar una etapa plena de dedicació a la feina i de la que la Josefina guarda molt bon record.

La **Juana Buades** va néixer l'any 1928 a Sta. Eugènia, on va viure des de sempre. Va fer 5 anys de planxadora i després va

entrar a treballar a la Fabrica tèxtil Marfà, ja que hi guanyava un millor sou i ho tenia molt a prop de casa seva. Hi va treballar durant 30 anys, fins la jubilació. Recorda que s'hi feien feines manuals que resultaven pesades i costoses i provocaven mal d'esquena. Amb el temps, l'empresa va canviar de propietari, un senyor de Santander que volia que tothom sàpigues fer anar totes les màquines i l'antic jefe li va arreglar els papers a la Juana perquè el seu lloc de treball constes com a filadora i pogués tenir unes bones condicions laborals.

Guarda un bon record d'aquella època i m'explica que quan treballava a la fàbrica, els amos van fer un homenatge a la gent gran que hi havia treballat i ja estava jubilada. Els van obsequiar amb un sobre a cadascú d'ells amb cèntims i totes les noies joves, entres elles la Juana, van fer entrega d'un ram de flors. La Juana ho recorda com un dia molt bonic i especial.

També m'explica que amb les companyes de feina van fer un equip de volei i l'amo va posar unes xarxes al

pati de la fàbrica, feien partits amistosos amb d'altres noies i s'ho passaven molt bé. També li agradava anar al cinema amb les seves amigues.

Com anècdota divertida m'explica que elles al ser joves, no disposaven de molts diners i compraven l'entrada més barata que corresponia a la de seure en uns bancs, i l'acomodador del cine els deixava anar a les butaques tot i no disposar de l'entrada més cara.

La **Montserrat Isern** va néixer a Girona l'any 1927 i després de casar-se va venir a viure a Salt. Es va dedicar a treballar en el "corte i confecció" i a ensenyar a cosir a noies.

Treballava a casa seva on confeccionava les peces de nou. M'explica que les noies hi anaven per torns, sempre a la tarda de 15 a 21, i eren unes 5 o 7 noies.

La seva il·lusió des de petita va ser fer de modista, recorda que amb 4-5 anys jugava a fer vestits a les nines, diu que també li hagués agradat ser perruquera, però que sens dubte la seva gran passió era i ha estat la confecció. Amb 13 anys va començar a aprendre a cosir a casa d'una modista i als 16 ja va començar a treballar en la confecció fins que es va jubilar.

La Montserrat també m'explica que en èpoques que no hi havia escola, nenes d'entre 12 i 15 anys anaven a casa seva a aprendre a cosir i a ella li encantava poder ensenyar. Recorda que una vegada, una nena d'uns 9 anys que li faltava un dit, li va dir que la seva il·lusió era aprendre a cosir. La mare de la nena no ho veia clar però la Montse li va dir que la portés que li ensenyaria. A base de pràctica i paciència, ho va aconseguir i la nena va fer un coixí i un davantal. Quan la mare ho va veure es va emocionar perquè pensava que no ho aconseguiria. La Montserrat ho recorda amb molta alegria perquè diu que la nena va estar tan feliç de poder com-

plir la seva il·lusió i ella de poder ajudar-la. La seva afició quan era jove era cantar en un coro. Diu que s'ho passava molt bé i havien cantat a molts llocs, però al casar-se i venir a viure a Salt ho va deixar.

La Montserrat em diu que sense cap dubte si tornés enrere, tornaria a ser modista ja que la feina li encantava i en guarda un molt bon record de tots els anys que s'hi va dedicar.

La **Paquita Nonó** va néixer l'any 1927 a Salt, on ha viscut des de sempre.

Després d'acabar l'escola, va decidir estudiar comptabilitat. Tot i els nervis que tenia per sinó superava la prova, i gràcies al suport i ànims dels que l'envoltaven, es va animar i presentar a l'examen, aprovant-lo i traient matrícula d'honor en la matèria de càlcul.

La seva primera feina la va començar amb uns 15 anys, va ser com a administrativa en una empresa de marbres on hi va treballar durant uns 6 anys, fins que es va casar i va plegar. També anava amb una modista a Girona que li va ensenyar a cosir i li agradava molt.

Després d'uns anys va tornar a treballar en una joieria despatxant i com a secretària en una consulta mèdica.

Guarda un bon record de tot, però on va passar més temps treballant va ésser al seu estanc, aquí a Salt, on hi va treballar fins a la jubilació. Recorda que una colla que anava sempre a l'estanc li va ensenyar a fer quinielles i m'explica que antigament no era com ara que tot es fa amb una màquina... Quan aquesta colla venia en portaven un munt... unes 100!!! I la Paquita recorda com les havia de tallar totes a mà amb unes tisores i posar un segell a cadascuna d'elles.

Les aficions que tenia la Paquita a la seva joventut eren el teatre i la fotografia, guarda moltes fotos que li porten molts bons records. També li agrada viatjar en família i recorda un viatge que van fer amb una moto Vespa que es van comprar amb el seu home i van recórrer tot el Nord (Galícia, Astúries, País Vasc...)

CARTES

AGRADECIMIENTO

Estos últimos meses han sido duros para mí, la pérdida de mi madre ha supuesto un golpe muy fuerte.

Cuando pedí publicar esta carta tenía muy claro lo que tenía que poner, pero no como empezar y me vino a la cabeza una canción: "gracias a la vida, que me ha dado tanto..." Y eso es por lo que yo quiero dar las gracias.

Gracias a mi trabajo que me ha permitido poder atender a mi madre, aplicar en ella métodos, truquillos, consejos, etc... que a lo largo de los casi 17 años que llevo trabajando aquí he ido aprendiendo.

Gracias a la Dirección que ha hecho posible que esté con ella los últimos días de su vida.

Gracias muy especial para todas mis compañeras, por sus ánimos, sus palabras de consuelo, por saber escuchar y porque han estado ahí cuando las he necesitado.

Y por último un GRACIAS con mayúsculas a la vida por darme una madre como la mía.

Fernanda Espigares.
Auxiliar de Geriátria

TODO ES CUESTIÓN DE TIEMPO

La vi por primera vez en la planta donde yo en esos meses atendía a los residentes, le pregunté presentándome y a primero como se llamaba y porque lloraba. Me hizo partícipe de su angustia, pues no entendía por qué la habían llevado allí.

Calmándola la acompañé un rato. Al cabo de un par de días volvimos a coincidir pues ella residía en una planta en la que yo no estaba. Más tranquila y acompañada de su hija y nieta. Hoy está a gusto, poco a poco se va adaptando, y como una pieza de puzzle va encontrando su sitio. Debe ser duro para el ego tener que aceptar las limitaciones físicas, psíquicas y al mismo tiempo las normas de un centro y más aún cuando uno está acostumbrado a toda una vida de lucha por salir adelante. Con el tiempo los residentes y trabajadores formamos una gran familia y doy fe de ello, la gran mayoría se sienten en casa, incluso a veces para sorpresa de los familiares, cuando al llevarlos a casa a comer, controlan la hora de vuelta, para no llegar tarde a cenar a Les Vetes, a casa.

Una auxiliar

El nostre lideratge
és un compromís amb
la teva satisfacció

m
mémora
Un nou concepte
en Serveis Funeraris

Carretera Sant Feliu, 36 17004 Girona

Compromís de líder

972 210 358
www.memora.cat

Can Ricard

CAFETERIA / RESTAURANT

Carrer Major, 120 - SALT - Telf. 972 401 390
www.canricard.com - info@canricard.com

Pastisseria artesanal MARGENAT

des de 1929

Tresors del Ter

Tel. 972 230 679 C/ Abat Oliba, 10 Plaça Veïnat, Salt - Girona

Parròquia de Sant Jaume de Salt

COMAS

JOIERIA - RELLOTGERIA

Xavier Comas i Font

Av. Sant Francesc, 14 · Tel. 21 85 27 · 17001 GIRONA
c/ Major, 83 · Tel. 972 23 47 70 · 17190 SALT
c/ Pare Lluís Rodes, 19 · Tel. 84 07 17 · 17430 SANTA COLOMA DE FARNERS

DES DE 1949
**L'EST
TANC**

Carrer Major, 303 | 17190 SALT
T. 972 230 934 | www.lestanc.cat

La Cooperativa del Veïnat

Carrer Major, 78 - SALT - Telf. 972 234 336
www.lesplantes.net

lacooperativadelveinat@gmail.com

- Projectes industrials
- Eficiència energètica

Camí dels Carlins, 60 (Polígon de Montfullà) - BESCANÓ
Telf. 972 402 450 - www.sinergis.biz - sinergis@sinergis.biz

Taules i cadires, s.l.

Mobles de **G**uina
Disseny
Decoració
Adaptació i
Instal·lació

c/ Impressors Oliva, 12 - Local 2
17001 Girona - Tel. 972 21 87 19
c/ Major de Salt, 4
17190 Salt - Tel. 972 24 00 74
e-mail: fabricuina@hotmail.com

ASSESSORAMENT FISCAL,
COMPTABLE I LABORAL

SERVEI JURÍDIC
I JURÍDIC MERCANTIL

AUDITORIA

COMPTABILITAT INTEGRAL

INFORMÀTICA

CONSULTORIA
ESTRATÈGICA

C/ dels Vern, 3 - 17004 GIRONA · Tel. 972 205 100
codina@codinacia.com · www.codinacia.com

NR **Nonó Rius**
Assessors S.L.
ASSESSORIA JURÍDICA I FISCAL

VALLEJO
ASSEGUR
CORREDORIA D'ASSEGURANCES, S.A.

Pl. del Veïnat, 8 baixos - Apt. de Correus 64 - 17190 SALT (Girona)
Tel. 972 24 15 44 - Fax 972 24 50 55 - info@nonorius.com

Pl. Josep Pla, s/n - 17001 GIRONA
Tel. 972 22 36 16 - Fax 972 22 19 93 - direccio@valviassegur.com

